AANGENOMEN

**MOTIE M0.1 Programmabegroting 2027 en verder**

Agendapunt 3 Programmabegroting 2026 (3655679)

De raad van de gemeente Alphen aan den Rijn in vergadering bijeen op 6 november 2025;

Constaterende dat:

- In de Programmabegroting 2026 de voornemens van het gemeentebestuur opgenomen zijn voor de voorbereiding en uitvoering van beleid in begrotingsjaar 2026 met een doorkijk naar de meerjarenperiode 2027-2029;
- De Kadernota 2026 die voorafgaand aan de Programmabegroting 2026 op 10 juli door de raad vastgesteld is, gezien is als startpositie voor de begroting;
- In deze startpositie de zogenaamde nulsituatie opgenomen is van de huidige Programmabegroting 2025 waarin de besluiten die door de raad zijn genomen financieel verwerkt zijn en de autonome ontwikkelingen verwerkt zijn;
- Voor de hogere kosten van de jeugdzorg een stelpost in de nulsituatie is opgenomen;
- Middels de werksessie met de raad op 14 juli voor een beperkt aantal onderwerpen extra budget (beleidsintensiveringen) opgenomen is in de Programmabegroting 2026;
- Uit de realistische ramingen de kosten van de jeugdzorg enorm hoger blijken te zijn dan de stelpost die is opgenomen;
- Er geen ruimte is voor nieuwe beleidsintensiveringen;
- Het college t.b.v. een financieel structureel sluitende begroting als eerste ervoor heeft gekozen het advies van de financieel toezichthouder op te volgen en de Programmabegroting 2026 in lijn te brengen overeenkomstig met de BBV-regels;
- Het college t.b.v. een financieel structureel sluitende begroting als tweede ervoor heeft gekozen technische maatregelen/ mutaties door te voeren;
- Het college t.b.v. een financieel structureel sluitende begroting als derde ervoor heeft gekozen de huidige OZB-tarieven voor nu (lees: 2026) te verhogen en om ingeval van een toekomstig begrotingstekort ten opzichte van de OZB-norm voor de algemene uitkering de OZB te verhogen tot deze norm en dit te verwerken als een autonome ontwikkeling in de jaarlijks op te stellen Kadernota.

Overwegende dat:

- Begrotingstekorten opnieuw zullen ontstaan;
- Begrotingstekorten niet meer alleen door OZB-verhoging opgevangen kunnen worden maar ook door beleidskeuzes te maken;
- De raad in positie moet komen om in de programma's Bestuur en democratie, Wonen, Duurzaamheid, Samenleving, Economie en Betaalbaarheid vanaf de Programmabegroting 2027 en verder beleidskeuzes te kunnen maken passend binnen een solide financiële positie (lees: een reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting, voldoende weerstandsvermogen en een goede solvabiliteit, schuldpositie e.d. in onderlinge samenhang) om deze voor de komende jaren te behouden;
- De nieuwe bestuursperiode 2026-2030 een kans biedt met een nieuwe opzet van de beleidsbegroting de raad beter in staat te stellen de kaderstellende en controlerende taak uit te voeren. Hiermee willen we de maatschappelijke effecten die we (lange termijn) willen
  bereiken en de activiteiten die we daarvoor gaan uitvoeren en de resultaten die we (korte termijn) willen realiseren concreter maken. Door deze effecten en resultaten (waar mogelijk) meetbaar te maken draagt dit bij aan een transparante en betrouwbare overheid. Een gedeeld beeld over wat we verstaan onder een solide financiële positie (meerdere kengetallen in onderlinge samenhang) stelt de raad in staat om de inhoudelijke keuzes te wegen ten opzichte van deze solide financiële positie;
- Raad, college en organisatie samen nu al kunnen starten met nadenken over deze nieuwe opzet van de beleidsbegroting en wat we als solide financiële positie zien.

Draagt het college op om:

- In de periode tot de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 samen met de raad en de ambtelijke organisatie een verkenning uit te voeren naar 1) een nieuwe opzet van de beleidsbegroting,
  2) mogelijke kaderstelling voor een solide financiële positie en 3) strategisch financieel meerjarenbeleid – die de raad beter in staat stellen inhoudelijke keuzes te maken. Deze verkenning dient ertoe goed voorbereid te zijn om zo in de nieuwe bestuursperiode in de Begroting 2027 de eerste stappen in deze beweging te kunnen zetten;
- Op korte termijn per programma inzicht te geven in de baten en lasten per taakveld, zodat beter inzichtelijk is welke taken onderdeel uitmaken van de betreffende programma's en de middelen die daarmee zijn gemoeid.

En gaat over tot de orde van de dag.

| | | | |
|---|---|---|---|
| ChristenUnie | CDA | PvdA | AvE |
| Michel du Chatinier | Jeroen van Gool | Ernst-Jan Straver | Ginet Groep |
| ONS | GroenLinks | FvD | D66 |
| Peter Versteeg | Jose Huls | Filine Verloop | Maurits de Vries |
| RijnGouweLokaal | Nieuw Elan | VVD Alphen KVS | |
| Ank de Groot | Frans Langerak | Vanessa Scholtens | |